

VUODEN NÄKÖVAMMAIS- TYÖNTEKIJÄ

Sokeain Ystävien Vuoden näkövammaistyöntekijä 2011 Sune Huldin on kasvanut tietokoneiden kanssa.

Teksti: Ali Kinnunen, kuva: Juha Vääräkangas

Sunesta on sanottu, että hän on mahdollistanut Suomen ruotsinkielisten näkövammaisten itsenäisen elämän nykyajan tietoyhteiskunnassa.

Sune Huldin, 45, vastaa Suomen ruotsinkielisen näkövammaisjärjestön FSS:n eli Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf:n tietopalveluista ja yhdistyksen Mikrotek-tietokonelainaamosta. Hän valitsee ja kehittää näkövammaisille sopivia ohjelmia, asentaa koneita ja tekee tarvittaessa myös kotikäyntejä.

Jos hirviön kesyttämiseen on oikea syy, homma onnistuu.

- Moni näkövammaisen haluaa oppia käyttämään skypeä. Se on hyvä lähtökohta.

Sune poistaa näytöltä kaikki turhat ikonit ja ohjaa koneen menemään suoraan skypeen. Ja eipä aikaakaan, kun asiakas haluaa oppia enemmän!

Sosiaalinen media on tasa-arvoinen

FSS:llä on noin 700 jäsentä, joista vasta 130 on päässyt mukaan tietokoneaikaan. Suhde on sama myös suomenkielisten näkövammaisten joukossa. Eli vasta näkövammaisten vähemmistö on mukana internetissä ja sosiaalisessa mediassa.

Jotta näkövammaisen pääsisi surffailemaan, hänellä pitää olla monin verroin kalliimmat varusteet kuin näkevällä. Tarvitaan puhekykyinen tietokone, jolla on nopea nettiyhteys, ruudunlukuohjelma, ja mieluiten vielä pistenäyttö. Rahaa palaa jopa monta tuhatta euroa.

Tasa-arvoisuus vaatisi, että näkövammaiselle kustannettaisiin välineet yhteisistä varoista mutta niin ei läheskään aina käy. FSS:llä on tietokonelainaamo, josta jäsenet voivat saada tarvittavan laitteiston lainaksi, joten ruotsinkieliset pääsevät ainakin aloittamaan in-

ternetelämän.

Näkövammaisen on kaikkein tasa-arvoisin uusissa medioissa kuten vaikka mesessä, facebookissa tai twitterissä, hänenhän ei tarvitse edes kertoa olevansa näkövammaisen. Näkövammaiselle itselleen hän ei ole tärkeää hokea, että on näkövammaisen, kyllä sen muistaa muutenkin.

It-porukan musiikkimies

Syntymästään asti sokea Sune meni Svenska blindskolanissa käydyn peruskoulun jälkeen tavalliseen luki-oon Tammisaareen, mutta sai tarpeekseen puolessa vuodessa ja pääsi silloiseen Arlaan, näkövammaisten ammattikouluun. Hän valmistui pianovirittäjäksi ja oli puoli vuotta töissä pianotehtaalla. Hänet palkattiin 1986 FSS:ään kolmen kuukauden koeajalle kasetteja kopioimaan.

Koeaika on venähtänyt, sillä Sune on edelleen samalla tiellä.

Parasta aikaa kautta aikojen on Sunen mielestä ollut pioneeriaika, kun kaikki oli uutta: internet, sähköposti, pankkiasioiden hoito netin kautta, säätäily, messittäminen ja myöhemmin koko sosiaalisen median kirjo.

900 soittimen orkesteri

Sunea voisi nykytermein kutsua nörtiksi. Hän on istunut näytön ääressä päivät läpeensä, mutta ei ole kylästynyt. Vaimo löytää hänet vieläkin joskus tietokoneen edestä, vaikka nukkumaan piti tulla "ihana hetken" päästä.

- Täytyy kuitenkin sanoa, että olen myös perheen kanssa. Se on minulle kaikkein tärkein ja rakkain. Ja osaan ottaa etäisyyttä koneeseen! Sune sanoo - kuten kaikki nörtit.

Sune on naimisissa ja hänellä on 16-vuotias kotona asuva tytär. Perheellä on myös jackrussellin terrieri, joka vilahtelee usein Sunen puheessa.

Sunella on pitkä musiikkitausta ja juuri nyt hän on aivan lumoutunut uudesta syntetisaattoristaan, jonka uumenissa majailee 900 soitinta valmiina kajauttamaan ilmoille melkein millaisia orkesterielämyksiä tahansa.

On syntsikassa tosin haastettakin näkövammaiselle enemmän kuin tarpeeksi. Jotta soittimet ja äänet saisi loihdittua kuuluville, pitää esimerkiksi painaa jotain nappulaa viisi kertaa, toista nappulaa kolme kertaa jne.

Syntsikaan on hyvä kuunneltava manuaali, mutta silti näppäimet pitää hallita muistinvaraisesti, jotta pääsisi nauttimaan kauniisti ja mieluisasti soivasta instrumentista!